VOORSTEL AAN DE RAAD: Raadsvergadering d.d. 23 april 2024

NR.: RI-24-00920

Onderwerp: Toestemming gewijzigde Gemeenschappelijke Regelingen voor BsGW, MGR Sociaal Domein Limburg Noord, Omnibuzz, RUD, Veiligheidsregio Limburg Noord	Agendapunt	**15.**
	Raadsvoorstel-nummer	**2024-25**

Voorstel:

1. Kennis nemen van gewijzigde Gemeenschappelijke Regelingen voor BsGW, MGR Sociaal Domein Limburg Noord, Omnibuzz, RUD, Veiligheidsregio Limburg Noord
2. Het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 1, vierde en vijfde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot het besluiten tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling voor BsGW, MGR Sociaal Domein Limburg Noord, Omnibuzz, RUD, Veiligheidsregio Limburg Noord overeenkomstig het aan de raad gezonden ontwerpbesluiten.

Burgemeester en wethouders van Nederweert,

De secretaris,	De burgemeester,
drs. J.C.T. (Johan) Bakens	B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak

Portefeuillehouder(s)	: Burgemeester Op de Laak Wethouder Dieteren Wethouder Franssen	Afdeling	: Bedrijfsvoering
		Auteur	: A.J.P. Philips
Datum	: 16 februari 2024		
Bijlage(n)	: 23 bijlagen		

Rapportage bij: Toestemming gewijzigde Gemeenschappelijke Regelingen voor BsGW, MGR Sociaal Domein Limburg Noord, Omnibuzz, RUD, Veiligheidsregio Limburg Noord
Raadsvoorstel nr: RI-24-00920
Raadsvergadering d.d. 23 april 2024

Voorstel

1. Kennis nemen van gewijzigde Gemeenschappelijke Regelingen voor BsGW, MGR Sociaal Domein Limburg Noord, Omnibuzz, RUD, Veiligheidsregio Limburg Noord.
2. Het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 1, vierde en vijfde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot het besluiten tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling voor BsGW, MGR Sociaal Domein Limburg Noord, Omnibuzz, RUD, Veiligheidsregio Limburg Noord overeenkomstig het aan de raad gezonden ontwerpbesluiten.

Inleiding

Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit gebeurt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen.
In de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de wetgever nieuwe instrumenten gecreëerd die de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in een betere informatiepositie moeten brengen. Deze nieuwe instrumenten moeten voor 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling zijn geïmplementeerd. Op alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente deelneemt, rust dus een gelijke verplichting.
Om deze reden is het initiatief ontstaan vanuit een groot aantal gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg om hierin gezamenlijk op te trekken. Alle algemene besturen van de gemeenschappelijke regelingen hebben in het najaar van 2023 het ontwerp wijzigingsbesluit aan de raad aangeboden voor het indienen van een zienswijze. Uw raad heeft op 10 oktober 2023 besloten om geen zienswijzen in te dienen. Inmiddels is de zienswijzenprocedure in alle gemeenten doorlopen. Naar aanleiding van de zienwijzenprocedure zijn de gemeenschappelijke regelingen (GR) aangepast.

Nederweert neemt deel aan 5 gemeenschappelijke regelingen die aan dit traject meedoen:

- RUD
- Veiligheidsregio Limburg Noord
- Omnibuzz
- BsGW
- MGR Sociaal domein Limburg-Noord

De besturen van deze Gemeenschappelijke Regelingen hebben de gewijzigde GR'en ter vaststelling aangeboden aan de colleges van B&W. Ingevolge de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) dient de gemeenteraad toestemming aan het college te geven om in te stemmen met de gewijzigde GR. Het collegebesluit tot instemmen dient voor 1 juli 2024 genomen te zijn.

Beoogd effect

Het beoogd effect van dit voorstel is tweeledig:

1. Versterking van kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad (inhoudelijk).
2. Gelijktijdige aanpassing van 5 GR's in één besluit (efficiënt proces).

Argumenten

1.1. De zienswijzenprocedure heeft geleid tot aanpassing van de GR'en ten opzichte van het ontwerp.

In het raadsvoorstel van 10 oktober 2023 RI-23-00863 (bijlage 1) staat een uitgebreide toelichting op de inhoud van de GR'en. Uw raad heeft op 10 oktober kennis genomen van de ontwerp regelingen en besloten om geen zien zienswijzen in te dienen. In het raadsvoorstel van 10 oktober staat een onderbouwing hiervoor gegeven.

Andere gemeenteraden hebben wel zienswijzen ingediend (zie bijlage 2), die gebaseerd zijn op een handreiking die de raadswerkgroep van Noord-Limburg heeft opgesteld. In deze Handreiking wordt een reactie gegeven op de ontwerp-regelingen. In grote lijnen hebben de zienswijzen betrekking op de volgende onderwerpen:

- 25 gemeenteraden hebben zich uitgesproken over het overnemen het voorstel van de raadswerkgroep van Noord Limburg mbt zienswijzen en participatie. Gezien de grote meerderheid wordt voorgesteld om dit voorstel over te nemen in alle GR's:
    - Indien 2 (bij GR's met 1-5 deelnemers) danwel 1/5 van de deelnemers (bij GR's met 6 of meer deelnemers) verzoekt om een zienswijze procedure, dan wordt deze gevolgd voordat door het AB een besluit wordt genomen.
    - Indien 2 (bij GR's met 1-5 deelnemers) danwel 1/5 van de deelnemers (bij GR's met 6 of meer deelnemers) verzoekt om een participatietraject bij voorbereiding, uitvoering of evaluatie van beleid, dan wordt deze gevolgd.
- 17 gemeenteraden hebben zich uitgesproken over het overnemen het voorstel van de raadswerkgroep van Noord Limburg mbt evaluatie. Alhoewel het een nipte meerderheid is, wordt voorgesteld om dit voorstel als volgt over te nemen:
    - Bij GR's tot en met 14 deelnemers wordt geëvalueerd indien 2 deelnemers hierom verzoeken.
    - Bij GR's vanaf 15 deelnemers wordt 1x per 5 jaar geëvalueerd.
- Er zijn maar een paar zienswijzen ingediend over het tijddstip van aanleveren van de begroting (voor 30 april). Omdat alle GR's al hebben aangegeven dit over te nemen, wordt dit in de GR's verwerkt.

In de reactienota (bijlage 3) treft u een behandeling van de zienswijzen aan. Per GR zijn er ook specifieke reactiesnota's opgesteld (bijlagen 7, 11, 15, 19, 23)
Alhoewel Nederweert geen zienswijzen heeft ingediend, kan worden ingestemd met de voorgestelde wijzigingen. Op deze wijze geldt voor het merendeel van de GR'en een uniforme werkwijze.

1.2 De GR's hebben de aangepaste GR ter instemming naar de colleges van B&W gestuurd.

De GR's hebben een wijzigingsbesluit opgesteld dat bestaat uit twee delen:
1. Een gemeenschappelijk deel dat voor alle GR's gelijk is.
2. Een specifieke deel dat alleen geldt voor één GR.

In deze GR's zijn de zienswijzen zoals onder 1.1 genoemd, verwerkt.

2.1 De gemeenteraad moet toestemming geven aan het college om in te stemmen met de gewijzigde GR.

Zoals hiervoor ook is vermeld, moet ons college de wijziging van de gemeenschappelijke regelingen aan de gemeenteraad voor te leggen voor het verlenen van toestemming. Het verlenen van toestemming is noodzakelijk voordat het college kan besluiten tot wijziging van de regeling, zo volgt uit artikel 1 lid 4 van de toepasselijke Wet gemeenschappelijke regelingen.

De toestemming van de raad kan enkel worden geweigerd wegens strijd met het recht of het algemeen belang.. Ten aanzien van de weigeringsgronden wordt opgemerkt dat de wijzigingsvoorstellen zijn opgesteld door twee experts op het gebied van gemeenschappelijke regelingen. Juristen van de gemeente, de provincie en het waterschap zijn intensief zijn betrokken bij het wijzigingstraject, waardoor strijd met het recht niet aan de orde zal zijn. De weigeringsgrond "strijd met het algemeen belang" kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als de regeling onvoldoende rechtszeker is of als de mogelijke financiële gevolgen van het voorstel voor de gemeente onvoldoende ondervangen zijn. Ook het – in het geheel – niet en niet gemotiveerd opvolgen van de zienswijzen kan een reden zijn om de gevraagde toestemming te onthouden.

Mocht uw raad besluiten om de toestemming te onthouden, dan vindt de voorgestelde wijziging in zijn geheel *niet* plaats. Alle met de wijziging geïntroduceerde instrumenten ter versterking van de positie van de gemeenteraad (zienswijzen, participatie, uittreding) en ter versterking van de informatievoorziening van de gemeenteraad (actieve informatieplicht, evaluatie) worden dan *niet* doorgevoerd. Het weigeren van toestemming heeft daarmee vergaande consequenties. Om een dergelijke situatie te voorkomen, zijn de zienswijzen van de gemeenteraden dan ook serieus beoordeeld en waar mogelijk in het thans aan u voorgelegde wijzigingsvoorstel verwerkt.

Gezien de conclusie onder 1.1. naar aanleiding van de zienswijzenprocedure, stellen wij u voor om toestemming te verlenen aan ons college om in te stemmen met de gewijzigde GR'en.

Kanttekeningen

1.1. Niet alle gemeenschappelijke regelingen waaraan Nederweert deelneemt, doen mee in dit traject.

Naast de in de inleiding genoemde GR's neemt Nederweert deel aan 2 andere GR's: de Risse Groep en ICT NML. Beiden zijn niet opgenomen in dit voorstel omdat voor beiden al een wijzigingstraject is gevolgd. De Risse

heeft dit in 2022 gedaan. De GR van ICT NML is eind 2023 gewijzigd in verband met de toetreding van Leudal en het overnemen van de taken van Ec Geo. ICT NML heeft wel gebruik gemaakt van het gemeenschappelijke deel zoals de overige 5 GR's.

Uitvoering

Na toestemming van uw raad op 23 april a.s., moet ons college instemmen met de regelingen. De planning van het vervolgproces ziet er concreet als volgt uit:

Januari - april/mei2024	Toestemming raden, PS en AB van het Waterschap
Mei/juni 2024	Instemming colleges, GS en DB van het Waterschap
30 juni 2024	Inwerkingtreding wijzigingen

Communicatie en participatie

Aan het opstellen van de ontwerp GR'en is een uitgebreide participatieprocedure vooraf gaan. Dit is benoemd in het raadsvoorstel van 10 oktober (bijlage 1).

Financiële gevolgen

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Raadsvoorstel zienswijzenprocedure 10 oktober 2023 (RI-23-00863).
2. Matrix besluitvorming zienswijzen GR'en
3. Reactienota 22112023 incl bijlagen
4. Aanbiedingsbrief van de BsGW
5. Geconsolideerde versie van de GR van de BsGW, wijzigingen groen gearceerd
6. GR van de BsGW met wijzigingen zichtbaar.
7. Reactienota van de BsGW.
8. Aanbiedingsbrief van de MGR Limburg Noord.
9. Geconsolideerde versie van de GR van de MGR Limburg Noord, wijzigingen groen gearceerd
10. GR van de MGR Limburg Noord met wijzigingen zichtbaar.
11. Reactienota van de MGR Limburg Noord,
12. Aanbiedingsbrief van Omnibuzz.
13. Geconsolideerde versie van de GR van Omnibuzz, wijzigingen groen gearceerd
14. GR van Omnibuzz met wijzigingen zichtbaar.
15. Reactienota van Omnibuzz.
16. Aanbiedingsbrief van de RUD.
17. Geconsolideerde versie van de GR van de RUD, wijzigingen groen gearceerd
18. GR van de RUD met wijzigingen zichtbaar.
19. Reactienota van de RUD.
20. Aanbiedingsbrief van de Veiligheidsregio Limburg Noord.
21. Geconsolideerde versie van de GR van de Veiligheidsregio Limburg Noord, wijzigingen groen gearceerd
22. GR van de Veiligheidsregio Limburg Noord met wijzigingen zichtbaar.
23. Reactienota van de Veiligheidsregio Limburg Noord.

Concept raadsbesluit

De raad van de gemeente Nederweert

Overwegende dat

- de Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2022 is gewijzigd ter verbetering van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen;
- alle gemeenschappelijke regelingen daarom voor 1 juli 2024 moeten worden aangepast;
- de Gemeenschappelijke regeling BsGW, MGR Sociaal Domein Limburg Noord, Omnibuzz, RUD, Veiligheidsregio Limburg Noord mee hebben gedaan aan een gezamenlijk traject van 21 Limburgse gemeenschappelijke regelingen om te komen tot gezamenlijke wijzigingen;
- in dit traject ook wijzigingen voortvloeiende uit de Aanpassingswet Wnra en de Wet elektronische publicaties zijn voorgesteld;
- in samenspraak met de archiefdeskundigen tot een nieuwe archiefbepaling is gekomen,

Gezien het voorstel nr. 2024-2025 van het college van burgemeester en wethouders d.d. 23 april 2024.

Gelet op
- Artikelen 1, 51 en 61 van de Wet gemeenschappelijke regelingen
- Afdeling 10.2.1 van de Algemene wet bestuursrecht

Besluit

1. Kennis te nemen van gewijzigde Gemeenschappelijke Regelingen voor BsGW, MGR Sociaal Domein Limburg Noord, Omnibuzz, RUD, Veiligheidsregio Limburg Noord
2. Het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 1, vierde en vijfde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot het besluiten tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling voor BsGW, MGR Sociaal Domein Limburg Noord, Omnibuzz, RUD, Veiligheidsregio Limburg Noord overeenkomstig het aan de raad gezonden ontwerpbesluiten

Aldus besloten in de openbare vergadering van 23 april 2024,

De raadsgriffier, De voorzitter,

drs. T. (Thijs) Deckers B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak